

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 77.

V Ljubljani, v sredo 4. aprila 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričnemo drugo četrtletje 16. letnika in nadajemo se, da nam tudi v prihodnje ostanejo zvesti naši prijatelji in se nam pridružijo še novi podporniki v duševnem in gmotnem oziru, da nam bodo mogoče vedno uspešneje izvrševati nalogo po načelih, v katerih je pravi blagor vernega naroda slovenskega.

„SLOVENEK“

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemana:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemana za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobiva šele z dnem naročbe.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“.

Ministerska kriza v Franciji.

Tirardovo ministerstvo odnesel je vihar v zbornici. Že ko je prevzelo državno krmilo, prerokovali so mu kratko življenje; pripravljalo je le pot drugemu ministerstvu. Revizija ustave in preosnova senata bili sta kamen, ob koji se je spotaknilo ministerstvo Tirardovo. Sploh je Francija že vajena vednih ministerskih kriz; vsako četrtletje sedé drugi možje na ministerskih stoli. Te vedne premembe, to negotovo stanje tirajo državo do anarhije.

Dne 30. minolega meseca bil je koncem seje iznenada postavljen na dnevni red predlog Laguerra

in Michelina o reviziji ustave. Pelletan od skrajne levice je zagovarjal predlog, češ, da se mora premeniti ustava, ker se že na novo vzbuja duh cesarizma. Bonapartist Jolibois je rekel, da bodo on in njegovi prijatelji glasovali za revizijo iz načela, a ne iz strahu, kakor republikanci. Monarhist Baudry d'Asson je v svojem govoru podpiral predlog o reviziji ter očital republiki več stvari. Končal je govor: Živela Francija s kraljestvom! Minister poljedelstva skoči nato na govornico in izjavi, da ne bo odgovarjal na take prevratne govore v imenu vlade, koji ni bilo naznanjeno, da se bo obravnavalo o predlogu. Ministerski predsednik je bil v senatu, kjer se je vršila proračunska razprava. Jolibois zakliče: „Mi zahtevamo revizijo zakonitim potom, a vi hočete Francijo zvezati z okovi.“

V silnem hrupu stopi na govornico Brisson; sicer miren človek govoril je strastno ter prosil svoje republikanske prijatelje, naj glasujejo proti nujnosti predloga. V tem trenutku so mislili mnogi, da bo predlog zavržen. Stvar razvila se je drugače. Clemenceau je izjavil, da se strinja z besedami Brissonovimi proti desnici, a da bo glasoval za predlog. Mej tem stopita v dvorano ministra notranjih stvari in pravosodja. Minister notranjih stvari, Sarrien, reče kratko: Vlada se odločno protivi predlogu, ker bi provzročil v deželi velike nemire. Monarhist vojvoda Larocheffoucauld reče: Dežela mora pokazati, hoče li, da jo reši monarhija, ali da jo pogubi republika. V imenu radikalne levice reče Goblet: Pred očmi je treba imeti današnji položaj. Najprvo je treba imeti večino in vlado, potem govorimo o reviziji ustave. Prosim vas, ne družite se z nasprotniki republike. A ndrieux se sklicuje na zadnje volitve, ki so žalostne posledice sedanje ustave.

Sedemnajst let čaka narod, da se mu izpolnijo obljube, a parlamentarni stroj ni storil ničesa. Med tem je prišel iz senata ministerski predsednik Tirard ter rekel, da se vlada upira nujnosti predloga, ker sedaj ni čas za to. Vršilo se je glasovanje. Z 268

glasovi proti 237 je bila sprejeta nujnost predloga, zadušiti se je moralo Tirardovo ministerstvo.

Odičen pariški list „Temps“ je ostro šibal ne-
previdnost poslancev, ki so glasovali za premembo ustave v tem trenutku, ko javno mnenje francosko smatra padeč ministerstva zmago odpuščenega generala Boulangerja. Predsednik zbornici, Floquet, sam je rekel, da je ministerska kriza velika napaka. Tudi mnogi poslanci so takoj spoznali svoj pregrešek, a bilo je že prepozno. Skrajni francoski elementi pa so zadovoljni, kedar morejo vreči vlado. Ljubijo vedne premembe, akoravno sami ne vedó, kaj namerjajo.

Sploh so v Franciji republikanske stranke o premembi ustave različnega mnenja. Oportunisti so zadovoljni s sedanjo ustavo, radikalci bi radi odpravili senat in predsednika republike; prijatelji cesarstva ali legitimnega kraljestva pa naravnost povdarjajo, da le cesar ali kralj more rešiti državo gotovega propada.

Sestavo novega ministerstva je prevzel zbornični predsednik Floquet. Že ko je bilo odstopilo Rouvierovo ministerstvo, ponudil mu je predsednik republike, da sestavi novo ministerstvo. Floquet je odbil ponudbo, češ, da ni še prišel njegov čas. Predsednik republike, Carnot, je sedaj takoj poklical k sebi Floqueta ter mu rekel: „Ne preostaja mi drugega, nego da vi sestavite novo vlado.“ Floquet mu je odgovoril: „Sprejemem ponudbo; uspeh pa je odvisen od tega, ali mi bode mogoče veljavne može dobiti v ministerstvo.“ Predsednik mu je nato dal neomejeno oblast, da si po volji izbere člane novega ministerstva.

Zbornica je zadovoljna z novim ministerskim predsednikom, tudi skrajna levica je izjavila, da ne bo delala novemu ministerstvu ovir v vprašanju o reviziji. Ali pa bo skrajna levica držala besedo? Floquet se bode kmalu prepričal, da mu je nemogoče vladati s sedanjo zbornico; moral jo bo razpustiti in apelovati na narod. Republikanci se bojé novih volitev, ker so se že pri zadnjih občnih vo-

LISTEK.

Olovska božja pot v Bosni v stari in najnovejši dobi.

(Konec.)

Koncem sedemnajstega veka počeli so katolike v Bosni čemdalje huje preganjati. Tudi olovskim oo. frančiškanom je prišel ukaz, samostan ostaviti. Žalostni so zaprli častiti očetje hišo svojo ter se porazgubili onkraj Save; le njihov gvardijan je smel ostati ter se v sosedni župi naseliti, a Marijina cerkev v Olovu morala se je takoj zapreti. Deset let stala je cerkev zaklenjena in prazna, le mala svetilka je gorela brez prestanka pred Marijino podobo, katero je bil ukazal imenovani gvardijan skrivaj prižigati.

Potrni velike žalosti prihajali so verniki k zaprtemu olovskemu svetišču Marijinemu. A priti je moralo še hujše.

Turški paša Sefer ukaže namreč l. 1703, da se imata katoliška cerkev in samostan v Olovu požgati ter podreti. Nepopisna žalost je zavladala pri vseh bosanskih katolikih, ko se je bil neusmiljeni ukaz izvršil. Na ožgane in s časoma posute razva-

line hodili so jokati in „Gospěj“, v groblji pokopani, tožit globoko svojo žalost. Hodili so tja seveda le posamič in po skrivnih potih, kajti Turki so povsodi prežali na katoliške romarje in, da so jih dobili, gorje jim. Okrali so jih, časih kar pobili in vzlasti z ženskami turški ravnali. Tako se je olovska božja pot bolj in bolj opuščala, pa tudi Olovo postalo je tekoma 200 let skoraj nepoznato; svoje dni živahno katoliško mestece, danes pusta turška vas.

No hvala Bogu, v novejšem času vse kaže na boljše. Odkar bosanski katoliki, rešeni od turške sile, prosteje dihajó, nadejati se je, da dobi nazaj tudi Olovo svoje prejšnje ime. Sosedni vijaški župnik, o. Pavo Semunović, je namreč l. 1868, ko so Turki nasproti katolikom mirnejši postali, dobil dovoljenje, da sme vsako leto dvakrat, in sicer 15. avgusta — ob prazniku Vnebovzetja — in 8. septembra — na dan rojstva Marijinega — z romarji slovesno obiskati Olovo ter ondud kaj sveto daritev opraviti. Odslej je počel narod zopet češče in mnogoštevilneje pohajati Olovo. Rečeni župnik jel je lansko leto i prekopavati na lici nekdanje cerkve, ter se mu je po mnogem naporu posrečilo, cerkveni temelj izkopati. Kot spomin na staro cerkev sklene na starem temelji leseno cerkvico postaviti ter objavi svojo

namero in gorečo željo vsega katoliškega ljudstva bosanskega deželni vladi v Serajevu. Deželna vlada prošnjo ministerstvu sporoči, katero nemudoma dovoli, naj se na dotičnem kraju postavi takojčasna kapelica ter za božjo službo primerno vredi; mesto lesene cerkve pa naj se pričnó priprave za zgradbo trdne cerkve na starih temeljih. To je bila vernikom bosanskim preradostna vest. Lesena kapelica je bila kmalu dogotovljena in dne 15. avgusta lanskega leta sešlo se je v Olovu, kakor je bilo početkoma rečeno, okolo 6000 romarjev od blizu in daleč. Gnala jih je tjakaj ljubezen do svete „Gospěj“, gotovo pa tudi želja, videti ostaline one cerkve, kamor so njih verni pradedje hodili svoje dni na božjo pot.

Svečanost, ki se je imenovanega dne minolega leta v Olovu vršila, je bila veličastna, ganljiva. Večina ljudstva dospela je bila tja že popoldne pred velikim šmarnim dnem. Razven štirih župnikov, oo. frančiškanov, vdeležil se je bil shoda i slavni naš rojak prečastni g. dr. Anton Jeglič, kanonik sarajevski, dočim je bil prevzvišeni gosp. nadškof Stadler že preje, namreč 28. junija, sloveči kraj obiskal. Posebno ganljivo je bilo videti, kako so duhovniki pod milim nebom na razvalinah cerkvenih vernike izpovedavali. Zvečer pred Marijinim Vnebovzetjem videlo se je Olovo od daleč kakor v ognju.

